

Врз основа на член 27 став (1) од Законот за здравствената заштита („Службен весник на Република Македонија“ број 43/12, 145/12, 87/13, 164/13, 39/14, 43/14, 132/14, 188/14, 10/15, 61/15 и 154/15), министерот за здравство донесе

У П А Т С Т В О
ЗА МЕДИЦИНСКОТО ЗГРИЖУВАЊЕ ПРИ БОЛКА ВО УВОТО КАЈ
ВОЗРАСНИ

Член 1

Со ова упатство се утврдува медицинското згрижување при болка во увото кај возрасни.

Член 2

Начинот на згрижување при болка во увото кај возрасни е даден во прилог, кој е составен дел на ова упатство.

Член 3

Здравствените работници и здравствените соработници ја вршат здравствената дејност на медицинското згрижување при болка во увото кај возрасни по правило согласно ова упатство.

По исклучок од став 1 на овој член, во поединечни случаи по оценка на докторот може да се отстапи од одредбите на ова упатство, со соодветно писмено образложение за причините и потребата за отстапување и со проценка за натамошниот тек на згрижувањето, при што истото од страна на докторот соодветно се документира во писмена форма во медицинското досие на пациентот.

Член 4

Ова упатство влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 17-9766/1
25 септември 2015 година
Скопје

МИНИСТЕР
Никола Тодоров

БОЛКА ВО УВОТО КАЈ ВОЗРАСНИ

МЗД Упатства

Последен пат е ажурирано на: 24. 06. 2014 © Duodecim Medical Publications Ltd

Важно

- Примарната болка во увото има потекло од увото или од соседните структури.
- Секундарната болка може да има потекло од подалечен процес.
- Доколку причината за болката не може да биде локализирана во регијата на увото, да се земе во предвид дека ушната болка може да биде од секоја структура во фаринксот и вратот.

Примарна болка во увото

- Болката може да биде предизвикана од акутна инфламација или повреда.
- Студен воздух или ветер може да предизвика болка во ушниот канал. Ваква болка, најчесто брзо олеснува со затоплување.
- Негативен притисок: инфекција, баротитис или баротраума ([види го соодветното упатство](#)).
- Болка кај хронично воспаление на средното уво ([види го соодветното упатство](#)) often indicates a complication.
- Тумори во ушниот канал ([види го соодветното упатство](#)) или во средното уво се многу ретко причини за болка во увото.
- Невралгија на фацијалниот нерв или тимпаничниот плексус се многу ретко причини за болка.

Секундарна болка во увото¹

- Болката во увото многу често има потекло во темпоромадибуларниот зглоб или во регијата на забите. Болката во темпоромадибуларниот зглоб често може да се почувствува во увото, отколку во самиот зглоб. Забната болка исто така може да ирадира кон увото. Потребно е да се прегледаат забите на пациентите со необјаслива болка во увото и да се палпираат мастикаторните мускули и темпоромадибуларните зглобови. Доколку причината за болката остане нејасна, потребна е евалуација од стоматолог.
- Болката со потекло од вратот најчесто е од увото. Вратната напнатост ([види го упатството: Болка во рамото и вратот](#)) често предизвикува болка на припојот на стерноклеидомастоидниот мускул. Болката во увото е исто така честа кај вратниот синдром. Палпација на мускулите на вратот е важна во проценка на пациентите кои патат од болка во увото.
- Болести во фаринксот се честа причина на болка во увото. Болката, предизвикана од тонзилитис или перитонзиларен апсцес можат да бидат рефлектирани во увото преку глософарингеалниот нерв.

¹ За детали, види ги и соодветните упатства.

- Болката која има потекло од фаринксот, ларинксот, јазикот или непцето може да биде предизвикана за едвај видливи абнормалности како, на пример, мал тумор.
- Болести на паротидната плункова жлезда исто така можат да предизвикаат болка во увото.
- Нервус вагус исто така може да ја пренесува болката од ларинксот, хранопроводот, штитната жлезда или бронхите.
- Дисекција или други нарушувања на големи артерии на градниот кош и на вратот исто така можат да предизвикаат болка во увото преку симпатикусот.

Иследувања

- Како дополние на испитувањата на увото, треба да бидат спроведени и други оториноларинголошки иследувања.
- Палпација на темпоромандибуларните мускули (зглобот се чувствува кај отворот на надворешниот ушен канал, додека пациентот ја отвора и затвора устата периодично).
- Палпација на вратот.
- Ортопантомографија кај пролонгирани состојби, иако не кај сите причини, со потекло од темпоромандибуларниот зглоб, можат да видат визуализирани со овој метод, на пример дисфункција на темпоромандибуларниот зглобен диск.

Понатамошни иследувања

- Доколку состојбата стане хронична, а причината за болка остане нејасна, потребна е консултација со специјалист по оториноларингологија. Доколку постои сомнение дека причината е во темпоромандибуларниот зглоб или во забите, потребна е консултација со стоматолог.

Автор: Timo Atula

Article ID: ebm00842 (038.003)

© Duodecim Medical Publications Ltd

1. EBMG Guidelines 24.06.2014, Essential evidence plus

www.essentialevidenceplus.com/content/ebmg?page=39&results=20&class=none&resource=G

2. Упатството треба да се ажурира еднаш на 4 години.

3. Предвидено е следно ажурирање до 2017 година.